

Mūžībā devies Viestura ordeņa virsnieks un Līvānu Goda pilsonis Jānis Būmanis

3. aprīlī 92 gadu vecumā mūžībā devies Viestura ordeņa virsnieks, Līvānu Goda pilsonis, novadpētnieks, vairāku grāmatu autors un sabiedriskais darbinieks Jānis Būmanis.

“No daudz kā var atteikties, bet ne no savas vēstures un aizgājušo paaudžu piemiņas” – šo vārdu autors ir Jānis Būmanis, kurš iemūžinājis Līvānu novada, Latgales reģiona un Latvijas vēstures mirkļus, saglabājis un godinājis mūsu varonīgo senču piemiņu. To, kuri cīnījušies par Latvijas neatkarību. Ar šiem ikvienam latvietim nozīmīgajiem vārdiem Jānis Būmanis vienmēr paliks mūsu atmiņās.

Dzimis 1928. gada 30. aprīlī Daugavpils apriņķa Rudzātu pagasta “Būmaņos”, 8 bērnu ģimenē. 1943. gadā beidzis Rudzātu sešklasīgo pamatskolu, 1945. gadā – Preiļu divgadīgo lauksaimniecības skolu, 1948. gadā absolvējis Malnavas vidusskolu – tehnikumu. Būmaņu ģimene ir cietusi no padomju režīma represijām, 1949. gadā to izsūtīja uz Sibīrijas Omskas apgabalu. No Sibīrijas Latvijā Jānis Būmanis atgriezās 1957. gadā. Sākoties Atmodai, aktīvi iesaistījās visos pasākumos, bija represēto biedrības biedrs.

Jānis Būmanis ir daudz rakstījis par dzimto Līvānu novada Rudzātu pagastu. Pētījumu rezultātā apkopojis nozīmīgu informāciju par Rudzātu pagasta dzimtu likteņiem, etnogrāfisko mantojumu – teikām, pasakām un citu folkloras mantojumu, darba un svētku tradīcijām, izglītības iestādēm, reliģisko dzīvi.

Jānis Būmanis devis nozīmīgu ieguldījumu arī piemiņas vietu nacionālajiem partizāniem ierīkošanā Līvānu novada teritorijā. 2017. gadā viņš sniedza informāciju un atbalstu piemiņas plāksnes izstrādes procesā, kas uzstādīta Rožupes pagasta Steķu silā, Nacionālo partizānu piemiņas vietā, bet 2018. gadā sniedza ierosinājumu un organizēja pieminekļa Nacionālo partizānu piemiņai uzstādīšanu Līvānu novada Rožupes pagastā pie Rožupes pamatskolas.

Tomēr Jāņa Būmaņa ieguldījums ir daudz plašāks par Līvānu novada teritoriju, viņa pētījumi un grāmatas par Latvijas brīvības cīņtājiem ir nozīmīgi visā Latvijā. Viens no nozīmīgākajiem Jāņa Būmaņa pēdējo gadu darbiem ir “Pretošanās kustība dienvidaustrumu Latvijā (1944. gada jūnijs – 1956. gads)” (2015) – tas ir autora 10 gadu pētījums arhīvos un ekspedīcijās par nacionālajiem partizāniem un citiem pretošanās, nepakļaušanās veidiem pēckara okupētajā Latvijā – Latgales teritorijā.

2016. gadā Jānis Būmanis apbalvots ar “Līvānu novada Atzinības rakstu” nominācijā “Sabiedriskais darbs”, bet 2018. gadā viņam piešķirts apbalvojums “Līvānu Goda pilsonis” – par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas un Līvānu novada Rudzātu pagasta vēstures un kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanā, dokumentēšanā, popularizēšanā, kā arī par patriotisma pret Latvijas valsti stiprināšanu, latviskās identitātes veicināšanu un sabiedrisko aktivitāti.

Jāņa Būmaņa darbs ir novērtēts visā Latvijā. Par nopelniem Latvijas valsts labā 2005. gadā viņš apbalvots ar Atzinības krusta Sudraba Goda zīmi nominācijā Latgalisko vērtību saglabāšana, 2008. gadā saņēmis Bronislava Spūļa prēmiju, bet 2020. gada 23. aprīlī par sevišķiem nopelniem Latvijas valsts labā (nacionālās pretošanās kustībā un valsts neatkarības aizstāvēšanā) Jānis Būmanis apbalvots ar IV šķiras Viestura ordeni un iecelts par Viestura ordeņa virsnieku.

Savās domās esam kopā un izsakām visdziļāko līdzjūtību Jāņa Būmaņa tuviniekiem.

Līvānu novada domes deputāti un kolektīvs